



Boh Gyaez Lwg Cingz Naekcaem

□Sez Liz sij Vangz Lili hoiz

Fajnaj daxboh doenghbaez bongqbongq luenzluenz, seizneix byom dwk gemjgaeuj cungj doed okdaej lo, song cik gen diuj dwk naengnoh nyaeuq liux. Genswix cug venj cag duengq, gwnz gen lij oep yw, yungh baengza heux geij gvaengx, heiwy cuenq haeuj ndaeng, laxlawz gjj ndok gizneix lwedgux gawh hwnjdaej, indot dangqmaz, gen cungj iet mbouj soh. Daxboh lwnh gou nyi, geij ngoenz gonq, mbiengi gen baihswix indot haenx lij yiengj mbat sing "gvaglag" he. Dingq de baenzneix gangj, gou naemjnaeuz gjj ndok mbiengneix aiq raek lo, gjj foeg ndaw ndang hwnj haeuj gizwnq cungj baenz yienghneix. Gjj bingh neix lij ndaej hawj goengboh souhcoih baenzneix a! Yienznaeuz yawj de ndang lij haemq rengz, da lij haemq rongh. Gou lij siengj daengz gaiq saeh daxboh vih gou raek bingh dwgrengz buet bae buet dauq. Bi nwngq dwg bi 2005 gyanglaeng, gou gapdoih danhvei caeuqfaenh cawx ranz, bit cienz daihdaeuz aeu ok roek fanh maenz, seizhaenx cienzhong gou ndwen ngamq geij bak maenz daengz fwngz, rom mbouj ndaej geij maenz. Daxboh bouxdog guhhong cienz hix mbouj lai, ndaw ranz mboujmiz geijlai cienzlw. Vih ndaej hawj gaeuq bit cienz cawx ranz daihdaeuz gou, daxboh gwih cimozdoz, baez ranz bae ra caencik ciq ngaenz. Daxboh baeznaengz hwetsoh aeunaj lai, mbouj haengj mafanz bouwnq saek di, ajbak laeng caencik ciq ngaenz vutnaj de lai, hoeng de haeuj ranz neix bae ranz haenx, baenzbaenz cungj aeu ciq gaeuq ngaenz hawj gou, bungz daengz saek boux mbouj ciq hawj roxnaeuz gangivah sairwz cungj mbouj ienq saek di. Gou gajlaeng cij rox, mwhnwngq de gaenq baenz bingh lo, de dingj in dingj dot cungj dwg vih gou.

Goengboh 2007 nienz 1 nyied 9 hauh banhaet gvaqseiq. Haetnwngq, de lij singjsag ndaej gwn di doxgaiq, liuxle cij ninz dem, mbouj raen miz maz mbouj doengz. Daxmeh okrog guhhong, saek diemjcung cij ma daengz ranz, raen daxboh ninz gwnz eijunq gatcaw lo. De dingh lumj lij ninz nei, henz ndang mbouj saek boux buenx.

Mwh ndaej rox baenzneix, gou cinq youq danhvei hwnjban, doq cingjgyaj, ciq aenci boundoib ganj baema ranz. Daengz ranz le, gou yawjaen daxboh ninz gwnz mbinj cuengq gwnz dieg, gaenq swk ndang seuq, ciuq fungsug diegdou goemq ndei caet gaiq baengzhau. Gou cuengq geij gak ngaenzceij haeuj ndaw fwngz daxboh bae, muengh de youq baihhaenx gvaq roen gvaq giuz ndaej byaij swnh. Buengza daxboh yawj lumj caengz laep ndei, gou iet fwngz rub roengzdaej, lumj rub daengz ceh raemxda he nei. Gou sim' in simdot dangqmaz, dwg mbouj dwg daxboh gatcaw gonq mbouj raen naj daeggou, de da cungj mbouj laep. Daengz mwhneix gou cungj mbouj youq henz buenx de, gou engqgya ienqhoij lo. Aen guencaiz daxboh cuengq gyang fungh ranznaj, souj geij ngoenz

父亲的脸以前是圆而饱满的，现在瘦得颧骨露了出来，两只手臂只剩下皮包骨。左臂绑着吊带，左上臂还用中药敷着，围了几圈纱布，散发着浓浓的药味，原来这地方的骨头不断黑肿起来，疼痛不止，手臂也伸不直了。父亲告诉我，前些天，左上臂肿痛的地方还传来了“咔嚓”一声。听了父亲的话，我想这地方的骨头肯定是断了，这是癌细胞转移病变的结果。父亲正在承受着怎样的病痛折磨啊！虽然他看起来精神还比较好，眼睛也很明亮。我还想起父亲在病中为我奔波的一件事。那是2005年下半年，我参加单位团购房，首付六万元，当时我一个月工资到手才几百元，手中没有积蓄。父亲一个人工资也不高，家里没有多少余钱。为了我能凑足首付，父亲骑着摩托车，帮我挨家找亲戚借。父亲是自尊心强的人，平时极少麻烦别人，向亲戚开口借钱更难为情，但他却为此东奔西跑，眼神透出的是一种坚毅，甚至体会到借钱过程中的世态炎凉也无怨无悔。后来我才知道，其实那时父亲身体已经有病，他是拖着病痛的身体为我而奔波。

父亲于2007年1月9日上午去世。那天早上，父亲还很清醒地吃了些东西，然后继续躺着养病，没有什么异常。母亲出去干活，近一个小时才回来，发现父亲躺在竹软椅上就走了。父亲走得很安详，但身边没有一个亲人陪伴。

接到消息时，我正在单位上班，于是立即请假，借了朋友的车往家里赶。到家时，我见到父亲躺在地面的席子上，已经沐浴完毕，按当地风俗在身上盖了七层白布。我把几角纸币放在父亲手中，权且作为他走在另一个世界时的过路费。父亲的眼睛看起来没有完全闭合，我用手轻轻给他合上，仿佛有一滴泪水从父亲眼里流了出来。我的心无限悲痛，是不是父亲遗憾离世前没看到我。这其实更是我的遗憾，没能陪父亲走完最后一程。父亲的棺椁放在前屋中央，陪伴父亲仅仅是最后几天了，我多么希望这种陪伴更长久一些，多一天算一天，多一秒算一秒，但这已成奢望。

五

父亲生于1946年，至逝世刚好六十岁，一个甲子一个轮回。父亲性格温和。一辈子没打过我和弟弟，记得小时候有一次不知我犯了什么错，父亲很生气，他高高举起手，作势要打我，但手始终没落下来。父亲与人为善。学校里常有学生到家里请教问题，他都不厌其烦进行解说；有时几个学生到我家里，没有什么拘束，自己动手做饭，与父亲欢聚一下；放假回老家，父亲除了帮母亲干农活，闲时就到河边钓鱼或在家门口静静看书，村里再喧闹的事也影响不了他；与左邻右舍也没闹过矛盾、红过脸。父亲颇具才华。因“文革”影响回家务农，干活时不忘带一本书，闲下来就翻书看看。恢复高考时，一举考入河池师专物理系。工作之余，偶尔写点文章，记得他有一篇文章还发表在《文汇报》上。父亲对儿子的爱坚如磐石。父亲把大量心血注入我和弟弟身上，在我们面临人生重大困难的时候，他都站在我们身边，用最有力的臂膀呵护我们、鼓励我们、支持我们。

树欲静而风不止，子欲养而亲不待，我最悲痛的莫过于不能给父亲孝养天年。我有时在想，如果父亲仍健在，他会是怎样的一种生活状态？是不是也含饴弄孙？是不是每年带母亲外出旅游一次？我敢肯定的是，倘若我遇到难题，他一定像山一样给我依靠。可惜永远没有如果。

父亲的坟莹就在故乡的山坡上，距离大路边有一公里多。每次回老家，临近村子的时候，我的目光总望着父亲坟莹的方向，心里默默地说：爸爸，我回来了，你看到了吗？我想，父亲一定是知道的，他依然会在彼岸注视着我。（原载广西文学，原作者：雪鹏，壮文翻译：黄利莉）

liux baelaeng cungj mbouj ndaej raennaj dem lo, gou muengh ndaej buenx de nanz lai di, lai saek ngoenz, lai saek yaep cungj baenz, laxlawz muengh ndwi sat lo.

Haj

Daxboh 1946 nienz doekfag, daengz gvaqseiq ngamq ndaej roekcib bi, aen gyapceij baenq hop cix roekcib bi. Daxboh hozraez lai. Baenz ciuh vunz de cungj caengz fak gvaq gou caeuq daegnuengx, ndaejgeiq miz mbat he gou lij iq mbouj rox guh loek gjimaz, daxboh hujheiq dangqmaz, yaengx fwngz hwnjdaej, guhyiengh yaek fak gou, hoeng cungj fak mbouj roengz fwngz. Daxboh dailh vunz swnh lai. Ndaw hag ciengsez miz lwghag daej ranz camsaw, de cungj naihsim gangigej mbouj fanz saek di; mizseiz geij boux lwghag daej ndaw ranz, cix mbouj nyaenq, gag cawj haeux cawj byaek, caeuq daxboh caez gwn; cuengqyaj ma ranzmbanj, daxboh bang daxmeh guh hongnaz, ndaejhoengq couh bae hamq dah epbya roxnaeuz youq bakdou ranz dinghdinj yawsaw, ndaw mbanj baenzlawz hemqcauz de cungj mbouj leixlangh; de cungj caengz caeuq ranznden doxdawz gvaq. Daxboh ndaw dungx miz maeg lai. De deng "Vwnzgwz" gazdin cij ma ranz guh hongnaz, bae naz guhhong cungj aeu dawz bonj saw he, ndaejhoengq couh biengj yawj. Dauqcungz guh gauhgauj, de mbatdog couh ndaej gauj hwnj Hozciz Swhconh Vuzlijhi. Mwh sat hong ndaejhoengq, de seiz mbouj seiz sij saek di faenzcieng, gou ndaejgeiq miz bien he lij ndaej daengh youq gwnz《Vwnzvei Bau》. Gij gyaez daxboh hawj dou gengmaenh lumj rinranx. Daxboh dwgrengz sinhoj cungj vih gou caeuq daegnuengx ndaej ndei, mwh dou bungz daengz saehhung saehhoj, de cungj buenx youq henz ndang dou, yungh genmbaq rengzrd daej henhoh dou、haenhiaeuj dou、daemxdingj dou.

Gofaex muengh dingh hoeng rumz mbouj daengx, lwg ndaej ciengx boh hoeng boh gaenq gvaq, gou mbouj miz boh bae gingq bae gyaez dem lo, lijbaenz mbouj simdot. Mizseiz gou naemjnaeuz, danghnaeuz daxboh lij youq, ngoenznaengz de guh gjimaz ne? Dwg mbouj dwg ndaej daeq lan riu angq? Dwg mbouj dwg bi ndaej daiq daxmeh bae rog youz mbat? Gou rox dahraix, danghnaeuz gou bungz daengz saehhoj, de baenzbaenz ndaej hawj gou ingbaengh lumj goengqbya nei. Hotsik neix dwg gag muengh ndwi nauq.

Aenmoh daxboh daengj youq gwnz ndoi mbanjranz, daj hamq roenhung byaij bae goengleix lai. Baezbaz baema ranzmbanj, yaek haeuj mbanj, gou cungj yawj bae gizhaenx, ndaw hoz gag raemh naeuz: Daxboh, daeggou ma lo, mwngz yawj ndaej raen gou lwi? Gou naeuz ne, daxboh itdingh ndaej raen, de seiqseiz cungj ndwn youq mbiengjnwnq yawj gou hen gou.